

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN VĂN CƯỜNG

**QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TẠI HUYỆN MUỜNG KHƯƠNG, TỈNH LÀO CAI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN VĂN CƯỜNG

**QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
TẠI HUYỆN MƯỜNG KHƯƠNG, TỈNH LÀO CAI**

Ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐỖ THỊ THÚY PHƯƠNG

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu độc lập của riêng tôi. Các số liệu và kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Các số liệu trích dẫn trong quá trình nghiên cứu đều có nguồn gốc rõ ràng.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Văn Cường

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, chỉ bảo tận tình của các thầy cô giáo tại trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên, sự giúp đỡ, động viên của bạn bè, đồng nghiệp và gia đình.

Nhân dịp hoàn thành luận văn, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám đốc, Ban Quản lý đào tạo, Khoa Quản lý kinh tế - Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, thực hiện đề tài và hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn **PGS.TS Đỗ Thị Thúy Phương**, cô giáo hướng dẫn luận văn, cô đã giúp tôi có phương pháp nghiên cứu đúng đắn, nhìn nhận vấn đề một cách khoa học, logic, qua đó đã giúp cho đề tài của tôi có ý nghĩa thực tiễn và có tính khả thi.

Tôi xin chân thành cảm ơn tập thể lãnh đạo, cán bộ viên chức tại huyện Mùong Khương, tỉnh Lào Cai đã giúp tôi nắm bắt được thực trạng, cũng như những vướng mắc và đề xuất trong công tác quản lý ngân sách nhà nước cấp huyện.

Qua quá trình nghiên cứu làm luận văn, tôi đã nhận được sự giúp đỡ, ủng hộ của cô giáo hướng dẫn, các anh, chị, đồng nghiệp, bạn bè và gia đình tôi đã tạo điều kiện để tôi có thể hoàn thiện luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Văn Cường

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:.....	2
4. Ý nghĩa khoa học của Luận văn.....	3
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ	
NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC	5
1.1. Cơ sở lý luận về ngân sách nhà nước và quản lý ngân sách nhà nước	5
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản	5
1.1.2. Vai trò của quản lý ngân sách nhà nước	8
1.1.3. Đặc điểm của quản lý ngân sách Nhà nước	14
1.1.4. Những quy định trong quản lý ngân sách cấp huyện.....	15
1.1.5. Một số vấn đề lý luận chung về ngân sách nhà nước cấp huyện và quản lý ngân sách nhà nước cấp huyện.....	18
1.1.6. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý ngân sách cấp huyện	27
1.2. Kinh nghiệm quản lý ngân sách nhà nước tại một số địa phương.....	29
1.2.1. Kinh nghiệm quản lý ngân sách của một số địa phương	29
1.2.2. Bài học kinh nghiệm cho huyện Mường Khương, tỉnh Lào Cai	35

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	36
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu	36
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	36
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	36
2.2.2. Phương pháp xử lý thông tin.....	38
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	38
2.3. Hệ thống thông tin nghiên cứu.....	39
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu đánh giá hiện trạng của địa phương	39
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh hoạt động thu, chi ngân sách nhà nước của huyện	40
Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC Ở HUYỆN MƯỜNG KHƯƠNG, TỈNH LÀO CAI	42
3.1. Giới thiệu địa bàn huyện Mường Khương, tỉnh Lào Cai.....	42
3.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên	42
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	43
3.1.3. Đánh giá về những thuận lợi và khó khăn của huyện Mường Khương trong phát triển kinh tế - xã hội.....	44
3.2. Thực trạng quản lý ngân sách nhà nước huyện Mường Khương, tỉnh Lào Cai	45
3.2.1. Giới thiệu về đơn vị tham mưu quản lý NS huyện Mường Khương	45
3.2.2. Công tác lập, phân bổ và giao dự toán NS huyện Mường Khương.....	48
3.2.3. Thực trạng chấp hành ngân sách nhà nước huyện Mường Khương	55
3.2.3. Quyết toán ngân sách	62
3.2.4. Quyết toán Ngân sách Nhà nước huyện Mường Khương	65
3.2.5. Công tác thanh tra, kiểm tra ngân sách nhà nước	67
3.3. Đánh giá các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý ngân sách Nhà nước huyện Mường Khương, tỉnh Lào Cai.....	70
3.3.1. Nhóm nhân tố khách quan	70

3.3.2. Các nhân tố chủ quan	73
3.4. Đánh giá chung về quản lý ngân sách nhà nước huyện Mường Khương, tỉnh Lào Cai.....	78
3.4.1. Những kết quả đạt được	78
3.4.2. Những tồn tại, hạn chế	79
3.4.3. Nguyên nhân của hạn chế	80
Chương 4: GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NSNN HUYỆN MƯỜNG KHƯƠNG, TỈNH LÀO CAI.....	83
4.1. Quan điểm, mục tiêu, định hướng tăng cường quản lý NSNN.....	83
4.1.1. Quan điểm	83
4.1.2. Mục tiêu.....	84
4.2. Các giải pháp chủ yếu nhằm tăng cường công tác quản lý ngân sách nhà nước tại huyện Mường Khương	84
4.2.1. Hoàn thiện công tác lập dự toán NSNN.....	84
4.2.2. Hoàn thiện công tác chấp hành và quyết toán ngân sách.....	86
4.2.3. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra ngân sách nhà nước huyện... ..	89
4.2.4. Các giải pháp khác	92
4.2.4.1. Tăng cường quản lý, bồi dưỡng, khai thác nguồn thu mới.....	92
4.2.4.2. Quản lý, sử dụng có hiệu quả các khoản chi ngân sách nhà nước.....	95
4.2.4.3. Đổi mới cơ chế phân cấp quản lý và điều hành ngân sách các cấp	97
4.2.4.4. Nâng cao trình độ, kỹ năng và trách nhiệm của đội ngũ quản lý ngân sách nhà nước	98
4.3. Một số kiến nghị.....	100
4.3.1. Đối với Chính phủ.....	100
4.3.2. Đối với Tỉnh ủy, HĐND và UBND tỉnh Lào Cai	101
KẾT LUẬN	103
TÀI LIỆU THAM KHẢO	105
PHỤ LỤC	106

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CNTT	:	Công nghệ thông tin
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
KBNN	:	Kho bạc nhà nước
KT-XH	:	Kinh tế - Xã hội
NSNN	:	Ngân sách nhà nước
QLNN	:	Quản lý nhà nước
SXKD	:	Sản xuất kinh doanh
TC - KH	:	Tài chính - Kế hoạch
UBND	:	Ủy ban nhân dân
XDCB	:	Xây dựng cơ bản

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Thống kê mẫu khảo sát	38
Bảng 3.1: Dự toán thu chi ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Mường Khương qua các năm 2017-2019.....	52
Bảng 3.2: Kết quả khảo sát về công tác lập dự toán ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Mường Khương	54
Bảng 3.3: Tình hình chấp hành dự toán thu - chi theo nội dung trên địa bàn huyện Mường Khương qua các năm 2017-2019	60
Bảng 3.4: Kết quả khảo sát về công tác chấp hành dự toán ngân sách trên địa bàn huyện Mường Khương	61
Bảng 3.5: Tình hình phê duyệt hồ sơ quyết toán ngân sách trên địa bàn huyện Mường Khương 2017-2019	63
Bảng 3.6: Kết quả khảo sát về công tác quyết toán dự toán ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Mường Khương	64
Bảng 3.7. Kết quả quyết toán thu - chi của NSNN huyện Mường Khương giai đoạn 2017 - 2019	66
Bảng 3.8: Kết quả công tác thanh tra, kiểm tra ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Mường Khương	67
Bảng 3.9: Kết quả đánh giá về công tác thanh tra, kiểm tra ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Mường Khương	69
Bảng 3.10: Nguồn lực tài chính huy động cho huyện Mường Khương giai đoạn 2017 - 2019	74
Bảng 3.11: Đội ngũ cán bộ quản lý ngân sách trên địa bàn huyện Mường Khương giai đoạn 2017-2019.....	75
Bảng 3.12: Ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý NSNN tại địa bàn huyện Mường Khương giai đoạn 2017-2019	77

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: Quy trình tổ chức thu NSNN tại huyện Mường Khương	55
Hình 3.2: Quy trình chi ngân sách nhà nước tại huyện Mường Khương	57
Hình 3.3: Quy trình quyết toán ngân sách nhà nước trên địa bàn huyện Mường Khương.....	62
Hình 3.5: Tốc độ tăng trưởng kinh tế huyện Mường Khương giai đoạn 2017 - 2019	70